

ความเป็นมาและความสำคัญ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมีอาชีพทางการเกษตร ซึ่งผลิตผลจากภาคเกษตรเป็นรายได้หลักของประเทศ จึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ ได้แก่ ปุ๋ยเคมี เมล็ดพันธุ์ที่ดี การชลประทาน เพื่อที่จะสามารถทำการเพาะปลูกพืชได้ปีละหลายครั้ง ที่สำคัญที่สุดคือใช้รถแทรกเตอร์ รวมทั้งเครื่องจักรกลการเกษตรทุกชนิดแทนแรงงานสัตว์และทำงานได้รวดเร็ว พืชเศรษฐกิจของไทยจำนวนหลายชนิด จำเป็นต้องใช้รถแทรกเตอร์ที่มีขนาดใหญ่กว่า 60 แรงม้า คิดงานได้ขนาดต่าง ๆ ที่เส้นผ่าศูนย์กลางของกะทะขนาด 26 นิ้ว เพื่อไถลึกลงไปจากผิวดิน 8 นิ้ว งานหลักของรถแทรกเตอร์คือ ไถควายนบุกเบิก พรวนดินควยจอบหมุนโรตารี ผลิตผลออกจากไถนำควยรดพ่วงเทเลเธอร์ ทิศเครื่องสี่ล้อหรือข้าวโพคและเครื่องนวดข้าวรวมทั้งใช้งานสารพัดประโยชน์อื่นอีกด้วย

ในภาวะปัจจุบันที่เกษตรกรของเรายังมีสภาพทางเศรษฐกิจไม่มั่นคงนี้ การที่จะให้เกษตรกรทุกคนซื้อรถแทรกเตอร์ที่มีราคาแพงมาใช้ในกิจการของตนเองนั้นย่อมเป็นไปได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า "ในระบบสังคมการปกครองที่มีการยอมรับสิทธิเสรีภาพในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินของบุคคล ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือประสานงานกันในภาคเอกชนและภาคสาธารณะและระหว่างสองภาคนี้ด้วย หากเราสามารถกระทำเช่นนี้ได้ เราก็จะเข้าสู่เป้าหมายการพัฒนาต่าง ๆ โดยปราศจากอุปสรรค แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วเป็นที่ยอมรับกันว่ายังมีปัญหาและจุดอ่อนอยู่หลายประการ

ในการพยายามดำเนินงานให้บังเกิดผลสำเร็จทั้งในด้านการบริหารราชการและในการบริหาร
ธุรกิจของภาคเอกชน" ¹

ธุรกิจของผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร เป็นองค์การธุรกิจ
ประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรให้มี
ประสิทธิภาพในการผลิตสูงขึ้น เป็นทางลัดที่เกษตรกรมีโอกาสจะบรรลุถึงเป้าหมายได้
สำหรับเป้าหมายหลักของธุรกิจคือ เจริญก้าวหน้าและอยู่รอด จึงจำเป็นต้องมีกำไร
ระยะยาว ทั้งนี้รัฐบาลก็ได้ให้ความช่วยเหลือโดยเก็บภาษีอากรขาเข้าในอัตราที่ต่ำ
พอสมควร

การดำเนินงานธุรกิจนี้ มีทั้งการนำเข้าเป็นรถยนต์แทรกเตอร์สำเร็จรูป และ
นำเข้าเป็นชิ้นส่วนมาประกอบในไทย จึงต้องมีกำลังคนทุกระดับให้เพียงพอต่อการขยาย
ธุรกิจขององค์การทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ธุรกิจของผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร เป็นธุรกิจหนึ่งที่มี
ความสำคัญต่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรม เพราะว่ารถแทรกเตอร์สามารถใช้งานในการ
เตรียมดินสำหรับเพาะปลูก หว่านเมล็ดพืชในบางครั้งและพืชบางชนิด ไถคราด ยกร่อง
ตัดดิน คันดิน สีสเมล็ด ทอยพืชผลออกจากไร่ นา โดยปฏิบัติงานทุกอย่างได้รวดเร็วและ
ประหยัดกว่าการใช้แรงงานคนและสัตว์อย่างมาก ทำให้ได้รับผลผลิตต่อไร่และต่อฤดู
การผลิตสูงขึ้น ซึ่งผลิตผลจากสินค้าภาคนี้ จะเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของชาติ

¹ สุธี เอกะหิตานนท์ "การจักการศิลปและวิทยาศาสตร์ว่าด้วยการดำเนินงาน
ให้บังเกิดผลสำเร็จในการบริหารราชการและการบริหารธุรกิจ" วารสารจุฬาลงกรณ์
ธุรกิจปริทัศน์ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ธันวาคม 2521.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงการดำเนินงานโดยทั่วไปของธุรกิจผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร
2. ศึกษาปัญหาในการจัดการของธุรกิจผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์ที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตร โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของการใช้รถแทรกเตอร์ในการปฏิบัติงานทางการเกษตร
3. เสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงการจัดการจัดจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์แก่ผู้เกี่ยวข้อง

สมมติฐานของการศึกษา

การจัดการธุรกิจของผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร ยังขาดประสิทธิภาพ อาทิ การประสานงานภายในองค์กรไม่ดี อัตรากาเข้าออกของพนักงานสูง และขาดการควบคุมที่ดี

ขอบเขตของการศึกษา

1. เนื่องจากการประกอบธุรกิจของผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร จะต้องอาศัยผู้บริหารงานที่รู้จริงอย่างละเอียดจากประสบการณ์จึงจะสามารถดำเนินให้ธุรกิจนี้ อยู่รอดและเจริญก้าวหน้า บรรลุตามเป้าหมาย ดังนั้น ในการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ จึงเป็นการศึกษาถึงการบริหารงานที่เป็นจริงของผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์
2. ศึกษาระบบการปฏิบัติงานของผู้แทนจำหน่ายรถยนต์แทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร ตั้งแต่การติดต่อและตัดสินใจที่จะเซ็นสัญญาเป็นผู้แทนจำหน่าย เงื่อนไขการชำระเงิน เงื่อนไขจำนวนหน่วยที่ซื้อต่อปี การเปิดเครดิตจากธนาคาร การกำหนดเวลาส่งของจากโรงงานในต่างประเทศ

3. ศึกษาถึงเรื่องฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตรของไทย การชำระภาษีอากรขาเข้าตามพิกัดอัตราศุลกากร การตั้งราคาขาย การส่งเสริมการขาย วิธีการจัดจำหน่าย การทำสัญญาเช่าซื้อตามกฎหมาย การบริการหลังการขาย อัตราผลตอบแทนให้เอเย่นต์ การจดทะเบียนยื่นบัญชีรับรดต่อกองทะเบียน และจดทะเบียนหลังการจำหน่าย เป็นต้น ภายในขอบเขตการบริหารงานของผู้บริหาร เฉพาะข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้ใน พ.ศ. 2524 เท่านั้น

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาสำหรับวิทยานิพนธ์นี้ สามารถจำแนกแหล่งที่มาของข้อมูลออกได้เป็น

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจากการสัมภาษณ์และสอบถามระดับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ของบริษัทต่าง ๆ ที่ดำเนินธุรกิจนี้ เช่น กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการฝ่ายขาย ผู้จัดการแผนกขาย ผู้จัดการการตลาด ข้าราชการกองเกษตรวิศวกรรม กรมวิชาการของฝ่ายวิชาการและวางแผน ธนาคารกรุงไทย จำกัด ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้แบบฟอร์มการสอบถามที่แน่นอนตายตัว แต่ใช้การสัมภาษณ์เป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น วิธีการคิดค่าเป็นผู้แทนจำหน่าย วิธีการบริหารงาน ปัญหาในการจัดการค้าการขายและการตลาด การวางแผนงาน การสั่งการ การควบคุม และการประสานงานต่าง ๆ เป็นต้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือตำราต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนี้ จากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยหลายแห่ง และเอกสารอื่น ๆ ของหน่วยราชการและเอกชน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

ธุรกิจของผู้แทนจำหน่ายรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร เป็นธุรกิจหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตร ซึ่งผลิตผลจากสินค้าภาคนี้ จะเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของชาติดังนั้น การศึกษานี้ จะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิธีการจัดการของธุรกิจนี้ วิธีการที่ดำเนินงานอยู่ได้รับประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ควรจะปรับปรุงวิธีการดำเนินงานประการใด จึงจะทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ชี้ให้เห็นว่า ธุรกิจนี้มีผลทางตรงต่อผลิตภัณฑ์จากภาคเกษตรอย่างแท้จริง

3. ผลจากการศึกษาจะช่วยให้ผู้บริหารของธุรกิจนี้ ใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิผล

อุปสรรคในการศึกษาวิจัย

1. ในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ต้องขอสัมภาษณ์ระดับผู้บริหาร จึงจะได้ข้อมูลที่แน่นอนถูกต้อง จึงพบอุปสรรคดังนี้

ก. ผู้บริหารที่มีอำนาจในการตัดสินใจในธุรกิจนี้ ต้องออกตรวจตลาด โดยการเยี่ยมตัวแทนจำหน่ายในจังหวัดต่าง ๆ จึงต้องใช้เวลาดูแลติดตามเพื่อพบตัวในวันและเวลาที่เหมาะสม

ข. ในช่วงเวลาออกสำรวจภาคสนามคือตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคมนั้น เป็นช่วงหน้าขาย ระดับผู้บริหารต้องออกเยี่ยมตัวแทนจำหน่ายด้วยตัวเอง บริษัทต่าง ๆ กำลังยุ่งกับการขาย จึงไม่สะดวกในการสอบถามนาน

ค. บางบริษัทไม่กล้าให้ข้อมูลที่ละเอียด เพราะทราบว่า ผู้เขียนทำงานอยู่ในบริษัทที่มีการดำเนินธุรกิจประเภทนี้ด้วย เกรงจะกระเทือนหรือล่วงรู้การดำเนินงานในกิจการของเขา บางรายมิใช่เจ้าของบริษัท จำต้องรักษาความลับของบริษัทตามจรรยาบรรณ

ง. บางรายตอบไม่ตรงตามคำถาม บางรายผลัดการให้คำตอบจนไม่อาจจะติดตามได้

2. ในการค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความ และวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนี้จากห้องสมุด แต่ตำราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการธุรกิจประเภทนี้มีจำกัด

คำนิยามที่ใช้ในการศึกษา

รถแทรกเตอร์หรือรถไถหรือรถไถนา หมายถึง รถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร หรือรถแทรกเตอร์อย่าง (Farm Tractor) ที่มีขนาดตั้งแต่ 60 แรงม้าขึ้นไป

ธุรกิจผู้แทนจำหน่ายรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร หมายถึง บริษัทที่เป็น ผู้แทนจำหน่ายรถแทรกเตอร์แก่ผู้เคียวในประเทศไทย (Sole Agent)

เอเย่นต์ หมายถึง ตัวแทนจำหน่ายหรือห้างร้านขายปลีกตามจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย (Sub-Agent)

การจัดการ หมายถึง การบริหาร

ผู้จัดการ หมายถึง ผู้บริหาร

ผานบุกเบิก หมายถึง ไถงานบุกเบิก หรือผานไถ หรือผานจาน

หมายถึงผาน 3 จาน และผาน 4 จาน

ผานพรวน หมายถึง ผาน 7 หรือผานพรวน 2 แฉว 16 จาน และ

ผานพรวน 2 แฉว 18 จาน

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย